

Vývoj a „obsah“ sportu mentálně postižených

Hnutí speciálních olympiád (SO)

- Je otevřené pro osoby s mentálním postižením
- Je oficiálně uznáno MOV a začleněno do struktury světových soutěží
- Závazné pro dodržování olympijských myšlenek a zásad, včetně zásad fair play, používání symbolů

SO

- Poslání – poskytovat osobám s mentálním postižením od 8 let celoroční možnost tréninku a sportovního zápolení v různých druzích olymp. sportů.
- Cílem – pomoci všem osobám s MP nalézt cestu do společnosti tak, aby byly akceptovány, respektovány a aby jim byla dána možnost stát se uplatnitelnými občany s lidskou důstojností.

Historie SO

- Červen 1963 – Eunice Kennedy Shriver – jednodenní tábory, způsobilost k provozování sportů.
- 19.-20.7.1968 – I. mezinár. hry SO – Chicago – 26 zemí
- 12. 1971 – Olymp. Výbor USA – oficiální autorizace „olympiáda“
- 2. 1977 – I. Zimní hry SO – USA 35 států USA a Kanady
- 2. 1988 – IOC – Samaranch – E. Kennedy – Shriver – dohoda IOC uděluje oprávnění k použití názvu Speciální olympiáda
- 19.-27.7.1990 – III. Evropské hry – 2 400 sportovců, ze 30 zemí, 8 oficiálních a 5 demonstr. Sportů – Skotsko
- 7. 1991 – XIII letní hry SO – USA, 6 000 sportovců, více než 100 zemí, 16 druhů sportu
- 20.-27.3.1993 V. svět. Zimní hry SO, Salzburg.

Historie SO

- 1995 – IX. Letní SO – USA, 7 000 sportovců ze 143 zemí, 21 sportů
- 1997 – VI. svět. Zimní hry
- 1999 – X. letní SO, USA, 150 zemí, 7 000 sportovců
- 2001 – VII. Zimní SO USA
- 2003 – XI. Letní SO - Dublin

Zařazení osob do SO

- Dosáhly 8 let věku
- Byly diagnostikovány profesionály jako osoby s MP
- Mají kognitivní nedostatky a byly určeny jako MP
- Mají významné poruchy učení z důvodu kognitivních nedostatků a vyžadují speciálně upravené instrukce (spec. upravené vzdělávací programy, obv. souvisí s umístěním ve spec. zařízení)

Problematika SO

- Světové hry, kontinentální, sportovní turnaje, národní hry, lokální akce
- Pravidla spec. Olympiád
- Vyhlašování výsledků
- Přizpůsobené sporty

International Sports Federation for Person with Intellectual Disability

**Czech Sports Association for Mentally
Handicapped**

- ***Secretary : FTVS UK , Martího 31, 162
52 Praha 6, Czech Republic***

International Sports Federation for Person with Intellectual Disability

- INAS-FID
- 1986
- 86 národních asociací
- Mohou se zúčastňovat paralympijských her, MS a regionálních mistrovství organizovaných IPC, jehož je INAS-FID členem od roku 1989
- Registrován může být sportovec prostřednictvím testování v zemi, za kterou sportuje

International Sports Federation for Person with Intellectual Disability

- Filozofie odlišná od hnutí SO
- Organizuje MS a ME v: plavání, kopaná, basketbal, stolní tenis, atletika, kalsické lyžování, tenis, přespolní běh, sálová kopaná, cyklistika
- Rozsáhlý systém soutěží v rámci IPC a EPC.
- Poprvé startovali soutěžící s MP v rámci Paralympijských her 1992

Czech Sports Association for Mentally Handicapped

- Soutěže oddílové až celostátní
- Nabídka sportů se stále rozšiřuje
- Vedeny kategorie A – žáci, studenti a absolventi spec. škol, praktických škol a odborných učilišť.
- Kat. B – z pomocných škol, stacionářů a ústavů sociální péče (sportovci B mohou startovat v A)

Provozované sporty a garanti sportů:

- Plavání Alena Erlebachová
- Košíková Pavel Hampl
- Stolní tenis Lucie Lukáčová
- Atletika **Mgr. Josef Filip**
- Kopaná Miloš Heyduk
- Lyžování Pavel Svoboda
- Cyklistika Vladimír Slavík
- Tenis **Mgr. Roman Lukavský**
- Přespolní běh Alena Erlebachová
- Florbal Roman Lukavský
- Duatlon **Mgr. Miroslav Sadil** Turistika

Odkazy:

- TILINGER, Pavel, URBANOVÁ, Hana. Sportovní aktivity osob s mentálním postižením. *Česká kinantropologie*. roč. 6, č. 1, 2002, s. 109-121.
- VÁLKOVÁ, H. Speciální olympiády. Olomouc : FTK UP, 1998, 60.s. ISBN 80-7067-844-5
- KARÁSKOVÁ, V. Pohybem k výchově klienta s mentálním postižením. UP : Olomouc, 2002.
- http://www.handicapsports.cz/index_mental.htm